

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

Приета от КС (протокол №6/ 28.02.2020 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В ТЪРГОВИЯТА“;

ЗА СПЕЦ: за всички спец. (без спец. „Информатика и компютърни науки“ и „Мобилни и уеб технологии“); ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р В. Димитрова)
2. ....
(доц. д-р Г. Маринов)
3. ....
(доц. д-р М. Стоянов)
4. ....
(гл. ас. д-р А. Шиваров)

Ръководител катедра: .....

„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Въведение в търговията“ е съвместно разработена от катедрите „Икономика и управление на търговията“ и „Международни икономически отношения“ и е включена като избираема дисциплина във фундамента на професионални направления 3.7 „Администрация и управление“, 3.8 „Икономика“ и 3.9 „Туризъм“. Нейната необходимост, значимост и актуалност се обуславя от пазарната свързаност на бизнес единиците, която се осъществява чрез търговската дейност, тя е функция на входа и на изхода на всяка фирма, а чрез външотърговския обмен е израз и на обвързаността на отделните икономики.

Задълбочаването на специализацията на отделните бизнес дейности и навлизането на новите информационни технологии разширява полето на търговската дейност и увеличава броя на извършваните трансакции, включително посредством дейности на международно ниво.

Дисциплината цели да формира и задълбочи познанията и компетенциите на студентите за същността и характерните особености на размяната и търговията, класификацията на търговията, особеностите на търговията на дребно и едро, съвременните измерения на борсовата и електронна търговия и др. Разглеждат се управлението на покупките и продажбите, технологията на търговската сделка, особеностите на международната сделка за покупко-продажба, тарифните и нетарифни регулатори на международната търговия. Преглеждат се особеностите на митническия процес, мястото и ролята на регионалните пазари в глобалната икономика. Отделено е специално внимание на защитата на потребителите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. РАЗМЯНА И ТЪРГОВИЯ		4	2	
1.1.	Същност и исторически предпоставки за възникване и развитие на размяната и търговията			
1.2.	Видове търговска дейност			
1.3.	Теории за търговията			
ТЕМА 2. СЪВМЕРЕННИ ТЕНДЕНЦИИ В ТЪРГОВИЯТА НА ДРЕБНО		2	2	
2.1.	Концепции за развитие на търговските структури			
2.2.	Класификация на ТД и съвременни формати			
ТЕМА 3. ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО, ТЪРГОВСКО ПОСРЕДНИЧЕСТВО И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО		2	2	
3.1.	Същност и функции на търговското посредничество			
3.2.	Същност и видове търговско представителство			
3.3.	Характеристика и видове търговия на едро			
ТЕМА 4. ОРГАНИЗИРАНИ ПАЗАРИ И БОРСОВА ТЪРГОВИЯ		2	2	
4.1.	Същност и видове организирани пазара			

4.2.	Борси и борсова търговия			
4.3.	Борсови сделки и стратегии			
ТЕМА 5. ЕЛЕКТРОННА И МУЛТИКАНАЛНА ТЪРГОВИЯ		2	2	
5.1.	Мрежови технологии в бизнеса			
5.2.	Предимства и недостатъци на електронната търговия			
5.3.	Електронни разплащания			
5.4.	Форми и особености на извънмагазинна търговия			
ТЕМА 6. УПРАВЛЕНИЕ НА ПОКУПКИТЕ И ПРОДАЖБИТЕ		2	2	
6.1.	Процес на купуване			
6.2.	Проучване и избор на доставчици			
6.3.	Видове продажби			
6.4.	Етапи и техники в процеса на персонална продажба			
ТЕМА 7. ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ		2	4	
7.1.	Нормативна регулация и административна организация			
7.2.	Нелоялни търговски практики. Колективни искове			
7.3.	Организации за защита на потребителите			
ТЕМА 8. ТЪРГОВСКИ СДЕЛКИ		2	2	
8.1.	Същност и видове търговски сделки			
8.2.	Подготовка на търговската сделка. Търговски преговори. Документи: оферта, запитване, поръчка			
8.3.	Сключване и изпълнение на търговска сделка			
ТЕМА 9. ВЪНШНОТЪРГОВСКА СДЕЛКА		2	2	
9.1.	Видове външнотърговски операции			
9.2.	Правни източници, регулиращи международните търговски сделки			
9.3.	Условия на външнотърговския договор			
ТЕМА 10. ФИНАНСИРАНЕ НА ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
10.1.	Валутни, валутни курсове и международни договорености			
10.2.	Форми и средства на плащане във външната търговия			
10.3.	Специфични операции по финансиране на сделките: факторинг, форфетиране, лизинг			
ТЕМА 11. ТЕОРИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
11.1.	Традиционни теории за международната търговия			
11.2.	Алтернативни модели за международна търговия			
11.3.	Ефекти от международната търговия			
ТЕМА 12. ТАРИФНИ И НЕТАРИФНИ РЕГУЛАТОРИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
12.1.	Мита – същност и видове			
12.2.	Митническа тарифа на Европейския съюз			
12.3.	Нетарифни ограничения пред международната търговия			
ТЕМА 13. МИТНИЧЕСКИ ПРОЦЕС		2	2	
13.1.	Функции и задачи на митниците			
13.2.	Митнически процедури			
13.3.	Митнически режими			
13.4.	Основни митнически документи			
ТЕМА 14. РЕГИОНАЛНИ ПАЗАРИ		2	2	
14.1.	Модели за регионална икономическа интеграция			

14.2.	Основни регионални блокове			
14.3.	Последици за бизнеса от регионализацията			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Литературен обзор	1	20
1.2.	Тест (с отворени, затворени и/или смесени въпроси)	2	20
1.3.	Казус	1	20
	Общо за семестриален контрол:	4	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Тест (с отворени, затворени и/или смесени въпроси)	1	60
	Общо за сесиен контрол:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	5	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимирова Й. и др. Търговия. София: УИ „Стопанство“, 2010.
2. Маринов Г. и др. Международен икономикс. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2013.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Димитрова, В. Конкурентоспособност на търговията като икономически сектор. // „Регионални и глобални измерения на търговията“, Варна: УИ „Наука и икономика“, 2013, с. 139-148.
2. Зафирова, Ц. и др. Международен мениджмънт. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2016.
3. Каракашева, Л. и др. Маркетинг: Ч. 1 - 2. София: „Призма“, 2005 – 2011.
4. Каракашева, Лилия. Международен бизнес. София: „Призма“, 2007.
5. Костова, С. и др. Търговия на дребно. София: УИ „Стопанство“, 2010.
6. Дашков, Л. и др. Коммерция и технология търговли. Москва: „Дашков и К“, 2012.
7. Маринов, Г. и др. Психосемантичен поглед върху нагласите към потребление на вносни стоки у нас. Варна: „Онгъл“, 2013, НП 107/2013 г. – ИУ-Варна, ISBN 978-619-7079-19-7.
8. Маринов, Г. и др. Международни финанси. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2012.
9. Маринов, Г. и др. Европейска икономическа интеграция. Варна: „Онгъл“, 2014.
10. Стоименов, М. и др. Финанси на международната търговия. София: ИК - УНСС, 2013.
11. Стоянов, М. Глобални и регионални измерения на търговията. Варна: „Наука и икономика“, 2015.
12. Сълова, Н. Търговски мениджмънт. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2011.
13. Сълова, Н. и др. Развитие на търговията в България - състояние, проблеми и предизвикателства. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2014.
14. Тонева, М. и др. Валутен и митнически контрол, „3Мекс“, 2014.
15. Закон за задълженията и договорите. Обн. ДВ. бр. 275 от 22 Ноември 1950 г., и последващи изменения и допълнения.

16. Закон за защита на потребителите. Обн., ДВ, бр. 99 от 9.12.2005 г., в сила от 10.06.2006 г., и последващи изменения и допълнения.

17. Търговски закон. Обн. ДВ. бр.48 от 18.06.1991 г., в сила от 1.07.1991 г., и последващи изменения и допълнения.

02.2020 г.

ВД/ГМ/МС/АШ